

**KODEKS ETYCZNY SUPERWIZORÓW I SUPERWIZOREK
W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**
Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego

Preambuła

Pomaganie osobom doznającym przemocy, stosującym ją, albo będącym jej świadkami, jest procesem trudnym, szczególnie obciążającym dla osoby udzielającej pomocy. Może nieść za sobą znaczące negatywne konsekwencje dla osób, którym specjalista/ka świadczy pomoc, ale również dla niego samego oraz dla spójności całego systemu pomocowego. Wywołuje trudności i dylematy w obszarze merytorycznym, społecznym, etycznym, a także emocjonalnym.

Ważne jest, aby osoby pomagające, mogły skorzystać z narzędzia jakim jest superwizja, która doskonali warsztat pracy, poszerza wiedzę, przeciwdziała wypaleniu zawodowemu, daje możliwość rozwoju zawodowego i osobistego.

Superwizor/ka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwany/a dalej „superwizorem”/”superwizorką” ma obowiązek zapewnić rzetelną, sumienną i bezstronną pomoc, poprzez znajomość przepisów prawa z zakresu przeciwdziałania przemocy i zasad wynikających z nauk społecznych, jak również poprzez przestrzeganie tego prawa, stosowanie wymienionych uwarunkowań w praktyce, wyrażając to własną postawą i zachowaniem. Superwizor/ka, zachowując poszanowanie godności człowieka oraz jego prawa do autonomii i samostanowienia, winien/na zachować obiektywizm oparty na profesjonalizmie, podbudowany kulturą osobistą i zawodową, samodyscypliną, uprzejmością, zrozumieniem i empatią.

Kodeks Etyczny Superwizorów i Superwizerek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwany dalej „Kodeksem Etycznym”, zawiera zasady

określające standardy postępowania osób posiadających certyfikat superwizora Instytutu Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

CZĘŚĆ OGÓLNA

Art. 1.

Kodeks Etyczny reguluje:

1. Zasady postępowania etycznego superwizora/ki
2. Przebieg superwizji
3. Rozwój własny superwizora/ki
4. Obowiązki superwizora/ki wobec superwizantów/ek
5. Nadzór i zmiany dotyczące Kodeksu Etycznego

Art. 2

Superwizor/ka to osoba prowadząca superwizję indywidualną lub grupową dla specjalistów/ek pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, zwanych dalej „superwizantami/tkami”, oraz posiadająca aktualny certyfikat superwizora wydany przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

Art. 3

Superwizja jest formą wspierania i wspomaganie procesu rozwoju superwizantów/ek, służącą doskonaleniu warsztatu osobistego i zawodowego, polegającą na nabywaniu i wzmacnianiu kompetencji w zakresie pracy z osobami z rodzin z problemem przemocy i zagrożonych przemocą. Podstawowym celem superwizji jest podnoszenie jakości udzielanej pomocy i dbałość o dobrostan superwizantów/ek.

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

ROZDZIAŁ I

Zasady postępowania etycznego superwizora

Art. 4.

Superwizor/ka:

- uznaje i respektuje podstawowe prawa człowieka, godność i wartość jego osoby oraz równość praw bez względu na płeć;
- kieruje się zasadą niedyskryminacji oraz głosi, że wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w godności i w prawach bez względu na jakiegokolwiek różnicę;
- potępia wszelkie formy przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Art. 5

1. W pracy superwizora/ki wyklucza się operowanie stereotypami oraz osobistymi poglądami na temat zjawiska przemocy i relacji międzyludzkich nacechowanych uprzedzeniami lub jakąkolwiek ideologią. Superwizora/kę bezwzględnie obowiązuje zasada bezstronności oraz niedyskryminacji.
2. Postępowanie superwizora/ki i przekazywane przez nią/niego treści na temat zjawiska przemocy powinny zawsze wynikać z aktualnego stanu wiedzy naukowej i jej/jego kompetencji oraz pozostawać w zgodności z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego.
3. Superwizor/ka w swojej pracy nie może akceptować działań niezgodnych z przepisami prawa, ma obowiązek reagować na pojawiające się

informacje o podejrzeniu zaistnienia przestępstwa oraz przedstawić wskazówki dotyczące prawidłowego reagowania na takie informacje.

ROZDZIAŁ II

Przebieg superwizji

Art. 6

1. Superwizor/ka jest zobowiązany do zachowania zasady poufności dotyczącej wszystkich informacji, w których posiadanie weszła/wszedł w ramach prowadzonej superwizji.
2. Przekazanie przez superwizora/kę informacji dotyczącej superwizji przedstawicielowi instytucji zlecającej prowadzenie superwizji może odbywać się jedynie przy zachowaniu szczególnej dbałości o dobry interes superwizanta/ki i jego podopiecznych oraz każdorazowo z zachowaniem prawa superwizanta/ki do informacji na ten temat.
3. Superwizja powinna być poprzedzona omówieniem z superwizantami/tkami jej celu i zasad.
4. Udział w superwizji powinien być co do zasady dobrowolny, poprzedzony świadomą zgodą na uczestnictwo w niej.
5. Superwizor/ka w trakcie procesu superwizji pozostaje z uczestnikami/uczestniczkami superwizji w relacji ściśle ograniczonej poprzez cel i zasady superwizji.
6. Superwizor/ka nie może pozostawać z podmiotem zlecającym superwizję w stosunku zależności uniemożliwiającym zachowanie neutralności w trakcie superwizji.

ROZDZIAŁ III

Rozwój własny superwizora/ki

Art. 7

1. Rozwój własny jest niezbędny do realizacji roli superwizora/ki.
2. Superwizor/ka powinien/powinna posiadać rzetelną i aktualną wiedzę na temat zjawiska przemocy, różnych jej aspektów oraz działań nakierowanych na zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy.
3. Superwizor/ka posiada wiedzę na temat aktualnego stanu prawnego dotyczącego przeciwdziałania przemocy.

Art. 8

Superwizor/ka poddaje swoją pracę superwizorską systematycznej superwizji indywidualnej lub grupowej i jest zobowiązana/y brać udział nie rzadziej niż raz w roku w superwizji organizowanej przez Radę Superwizorów.

Art. 9

Superwizor/ka korzysta z pełni praw cywilnych i publicznych, a także nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Każdy/a superwizor/ka składa na piśmie oświadczenie o niekaralności przy przedłużeniu certyfikatu i jest zobowiązany/a do bezzwłocznego informowania Rady Superwizorów o każdorazowym ograniczeniu swoich praw cywilnych i publicznych oraz prawomocnych skazaniach za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

ROZDZIAŁ IV

Obowiązki superwizora/ki wobec superwizantów/ek

Art. 10

1. Superwizor/ka wspiera pracę merytoryczną nad pracą superwizanta/tki. W jej ramach powinien/powinna wskazywać obszary w pracy z klientem/pacjentem, które wymagają zmiany, motywować do niej oraz, jeśli to możliwe, monitorować proces zmiany.
2. Superwizor/ka powinien/powinna identyfikować obszar do edukacji oraz rozwoju osobistego, którego potrzebuje każdy/a superwizant/ka, a w przypadku superwizji grupowych, także dany zespół superwizantów/ek. Superwizor/ka udziela wskazówek dotyczących potrzeby uzupełnienia wiedzy i kompetencji.

Art. 11

Superwizor/ka wykazuje się najwyższą dbałością o zachowanie standardów kultury osobistej oraz o poszanowanie odmiennych poglądów i przekonań superwizanta/tki.

Art. 12

1. Superwizor/ka ma obowiązek zachowania poufności wobec wszelkich informacji jakie powziął/ęła w ramach superwizji.
2. Zasady wyrażonej w ust. 1 nie stosuje się jeżeli:
 - a) zachowanie poufności mogłoby narazić superwizanta/tkę lub osobę trzecią na utratę życia lub zdrowia;

b) superwizant/ka w rażący sposób naruszył/a zasady wykonywanego przez nią/niego zawodu;

c) w przypadku uporczywego uchylania się przez superwizanta/tkę od zmiany nieetycznych zachowań.

CZĘŚĆ ORGANIZACYJNA

ROZDZIAŁ V

Nadzór i zmiany dotyczące Kodeksu Etycznego

Art.14

Nadzór nad przestrzeganiem zapisów Kodeksu Etycznego sprawuje Komisja Etyczna, zwana dalej „Komisją”. Komisja orzeka o zgodności postępowania superwizorów/ek z niniejszym Kodeksem Etycznym.

Art. 15

Zmiany treści zawartych w Kodeksie Etycznym podlegają konsultacji w gronie superwizorów/ek, podczas Zjazdu Superwizorów, nie częściej niż raz w roku. Każda zmiana powinna być przyjęta za pomocą głosowania kwalifikowaną większością głosów certyfikowanych superwizorów/ek, obecnych na Zjeździe.

Warszawa, 24 lutego 2024r.